

Téereb Danyeel — Limuñeent-ñeenteel gi

Siiñal Fondaasion yu Yàqu: Dëgg-yu Kàddu Yàlla yu William Miller ak Bés yu Mujj yi ci Adventism

Jeff Pippenger

2024-01-08

Dëgg-dëgg yu William Miller samp ci néenti maas yi ci Adventism. Dellusiinu dëgg-dëgg yooyu mujj nañu ko xëcc ci ñaareelu géntam, te Bible ak Spirit of Prophecy di ko jëfandikoo ay yoon yu bari ngir won ne loolu mooy liggéey bi nit ñi Yàlla ci bés yu mujj yi war a matal. Géntu Miller day wone ne bu góor gi yor paaxu suuf bi delloo yomb yi, dinañu leer fukki yoon gën jant bi.

Tegtal gu Miller dafa aju ci xam ñaari kàttan yu yàquyoo yu paganism topp ci papalism, te seede apostolu Pool ci saar ñaareelu Tesalonig yi moo jox Miller taxawal gu dëgër ngir téereem. Foofa Pool feeñal ne Roomu pagan moo tere woon papasi bi ngir mu dul yéeg ci kàttan, ba ker ba ñu dindi Roomu pagan. Ci 2 Tesalonig itam, Pool jox na taxawal gu dëgër ngir tegtal Future for America, ba mu waxee ne “nit ku bàkkaar” bi nekk ci saar bi moom la itam feeñal ni buur bi kaweel boppam, ci Daniel saar fukk ak benn, aaya juróom-benn fukk ak juróom-ñaari.

Li am solo a gis ne yokk ne yokkug xam-xam ci yëngu-yëngu malaaka bu jëkk ak bu ñetteel, dafa boolewoon bu baax ak seede bii Pool joxe ci ñaareelu saraxsaxu Tesalonig. Ca waxtu mujj ga ci 1798, te itam ci 1989, téereb Danyeel ubbeek na; noonu mu tàmbalee benn jumtukaayu nattu bu am ñetti jéego. Jumtukaayu nattu boobu dafa jur saa su ne ñaari xeet yu jaamu ci jaar-jaar ba téereb Danyeel di ubbeeku. Li am solo a gis mooy mbind yi Pool ci seen njaxlaf ak yokk ne yokkug xam-xam ci waxtu mujj, ndaxte ca benn wet googu la Pool artu ne ñiy bañ a nangu “mbëggeelu dëgg,” Yàlla dina leen jox nax gu tar. Nax gu tar googu mooy li ñuy indil ña bon ci saar wi ak ñaar fukki Danyeel, ñi bañ yokk ne yokkug xam-xam. Ci ñaari jaar-jaar yi, nax gu tar googu, ci lu gën a jub, Adventism la muy wax.

“Ki gis lu ci suuf, te mu xam xol yi ñépp, wax na ci ñi jot leer gu réy ne: ‘Ñoom, seen xalis ak seen nafs yaram ak ruu du leen sonal, du leen yéemu ci seen tukki jikko ak ruu.’ Waaw, ñoom tànn nañu seen yoon yu bopp, te seen baken bannex ci seen lu ñaaw yi. Man itam dinaa tànn seen réer gu yéeme, te indil leen li ñu ragal; ndax bi ma woowee, kenn tontuwul; bi ma waxee, déggũ; waaye def nañu lu bon ci sama kanam, te tànn nañu li ma bannexul.” “Yàlla dina leen yónnee réer gu bare doole, ba ñu gëm fen,” ndaxte “jàppuñu mbëggeelug dëgg ngir ñu mucc,” “waaye bannex na leen ci lu jubadiwul.” Esayi 66:3, 4; 2 Tesalonig 2:11, 10, 12.

“Jàngalekat bi nekk ci asamaan dafa laaj ne: ‘Lan mooy nax gu gën a metti te man a réy xel nit, lu dul naaféexu ne yéena ngi tabax ci fondaman bu jub te Yàlla nangul seen jëf, fekk ci dëgg-dëgg dangeen di jëfe lu bare ci ni àddina di doxale ay mbiram, te di bàkkaar ci Yexowa? Éy, mooy nax gu réy, mooy réer gu jéll, buy jàpp xelu nit ñi mas a xam dëgg, ba ñuy juum jëfandikoo melokaanu ragal Yàlla taxaw ci berabu ruuham ak dooleem; bi ñuy defe ne ñoom dañoo barele te yokku ci alal te soxlawuñu dara, fekk ci dëgg-dëgg dañoo soxla lépp.’”

“Yàlla soppiwul ci jëmu ay jaamam yu takku, ñiy wottu seen yére yu set ba noppi. Waaye ñu barey di yuuxu ne: ‘Jàmm ak kaaraange,’ fekk yàqute bu gaaw di ñëw ci seen kaw. Su fekke amul tuub gu mat sëkk, su fekke nit ñi suufeewul seen xol ci ngir wax seeni bàkkaar te nangu dëgg gi ni mu nekk ci Yeesu, duñu dugg asamaan muk. Bu sellal gi amee woon ci sunu xeet, kon dootuñu des noflaay, di réer ba bëgg a màndargaal ne nun am nanu alal te yokku nanu ci mbind, ba amul dara lu nu soxla.”

«Kan mooy wax ci dëgg ne: “Sunu wurus nat na ko ci safara bi; sunu yére amul benn tuuma buy jóge ci addina si”? Gis naa Sunu Jàngalekat bi muy tegtal yére yi ñuy wax ne yére yu njub. Bi Mu leen summee, Mu wone sobu gi nekk ci suufam. Noonu Mu ne ma: “Ndax gisoo ni ñu sàngoo ci naaféq ngir nëbb seen sobu ak yàqute seen jikko? ‘Naka la dëkk bu takku woon nekk ndaw-siige!’ Kër Sama Baay defees na ko kërug jaay ak jënd, bérab bu ndamlu Yàlla ak ndamam jóge! Moo tax am na néew doole, te kàttan amul.”» Testimonies, volume 8, 249, 250.

Adventism dafa doon “dëkk bu takku bi” ba mu yéglee Wax ju Digganteek Guddi gi ci 1844. Ci 1863, mu tàmbalee yoonu bañ “fondaman yi” ñi sasoon jaarale ko ci liggéeyu ndaw yaram William Miller. Bi ñu tàmbalee bàyyi dëgg yu fondaman yi, noonu di leen sutur ak ay xonq yu fen ak xalis yu fen, dañuy tabax fondaman bu bees. Ñi tàmbalee, doxal te ba tey sax di kontine liggéey boobu, Mbindum Spirit of Prophecy daf leen tegtal ni “ñi amoon leer gu réy.”

«Leer gu mag» ga ñu amoon benn yoon, dañu ko wone ci géntu Miller ni ay per yi nekk ci njëbbi bi, bi Miller teg ci kow ab taabal ci diggu néegam, te lëru woon gën a tar “janta bi.” Ci xët wi ñu féete woon, Sœur White mi ngi ràññee, “ñi amoon leer gu mag,” waaye “te ñu tànn seen yoon yu seen bopp.”

Ñoom seetal nañu yoon wu bees ci 1863. Moom nee na ne loolu mooy “naaféq bu yéeme, buy jël xel yi bi góor ñi mas a xam dëgg te juum diineg Yàlla ci melokaanam ngir ruuham ak kàttanam; bi ñuy foog ne am nañu alal te yokku nañu ci yëf yi te soxlaatuñu dara, waaye ci dëgg-dëgg soxla nañu lépp.”

Moom mi ngi jëfandikoo ngir won xalisug Laodise, te moom ak jëkkëram dañoo wax ne loolu am na ci atum 1856. Gannaaw loolu, ñu nattoo leen juróom-ñaari at, waaye ñu lajj ci nattu ga ci 1863, ba noppi tàmbalee samp taxawaayu dëggadi bi indi réer gu tar gi ci yëglebti Pól ci Thessaloniciens. Yëglebti Pól ci Thessaloniciens mooy ab ankër ngir doxalin ba ca njàlbéen ga ak ca mujj ga ci Adventisme, te mu méngoo bu baax ak géntu Miller, gi jëm ci njàlbéen ga ak mujjug Adventisme. Géntu Miller mooy xamale ne bu liggéey bi ci delloo jewels yu njëkk yu dëgg amee yegg, dugg-yëngu yooyu dinañu leer fukki yoon gën a leer li ñu njëkk a leeroon ba ca Midnight Cry ci njàlbéenug Adventisme. Naka la ne xam-xamu Miller leer na léegi gën a leer ba tey, gën li mu ko njëkk a xàmme ne mooy dëgg?

Am na ay dëgg yuute yu ñuy tegu ci ñaari tablo yu sell yi ci Habakkuk saar ñaareel bi. Dëgg yooyu, ci géntub Miller, dañoo leen tegu ni per yu wert yu ñu war a delloo ci fan yu mujj yi, lu jiitu Wax ju digg bi. Per yu dëggul yi ñuy génne ci palanteer bi ci géntub Miller, dañuy tegu benn ci njàngale yu dul dëgg yi ñu indi woon ci Adventism ngir sos benn fondamaa bu dul dëgg, te itam ngir nëbb fondamaa bu dëgg bi; waaye itam dañuy tegu ñi bañ a bàyyi njàngale yu dul dëgg yi, yi

defar fondamaa bu dul dëgg bi. “The daily” moo doon ankër bi ci xel-melokaanu dëgg bu William Miller, mi taxawal fondamaa bu njëkk bi, te ci fan yu mujj yi “the daily” dafa mel ni, du rekk yoonu paganism, ni ko Miller seetee ba xam ko dëgg, waaye itam mooy misaalub dëkku-genn bi mi jur fondamaa bu dul dëgg bi.

Biibël bi, Xelum Yalwaxar ak jaar-jaar yépp seede ne xaacu waxtu àtte ba bu 1798 ba 1844, mooy yégleb ndigël li William Miller gis te joxe. Loolu moo tax ñuy woowe yokkute gi yokkute Millerite. Ci xel mu jub, bañ yokkute googu, mooy bañ leer gi génn ci 1798, gi Daniel wax ne mooy yokk gu ñakk xam-xam.

Esayi wax na ci njàngat ya Efrayim, te mu tudd ñi màndu yi nekk nit ñi di xecc, ñi nguur nit ñi nekk Yerusaleem. Esayi wone ne, du biiñ buy màndal nit ci dëgg lañuy màndoo; biiñ bu xelum la leen màndal. Ci Biibël bi, biiñ bu xelum mooy yenn waxtaan yu dëgg walla yu dul dëgg, ndax ci mbir mi muy wax. Ñi màndu nekk ci Efrayim, njàngat ju dul dëgg, mooy biiñu Babel, moo leen màndal, ni ko jigéen ju ñaaw ju Tir di tegtal ci saraxal gi fukk ak juróom-ñaar ci Révélation, ak ni ko Belshassar di tegtale ci guddi gu mujj gi mu doon reer.

Yàllaajii Isaya won na ay jëfandikook yu mągg yi màndi ngëm gi di jur ci nit ñi di ree, ñi yor nguur gi ci kaw askanu Yerusaleem.

Taxawleen, te yéemu; yuuxuleen, te jooy; ñoom dañoo màndi, waaye du ak biiñ; dañoo tàbb, waaye du ak naan bu tar. Ndaxte Boroom bi sotti na ci yéen xel mu dee nelaw bu xóot, te ubbi na seeni bët: yonent yi ak seeni kilifay, giskat yi, moo leen muur. Te peeñug lépp nekk na ci yéen ni waxi téere bu tēj, bi ñuy jox kenn ku jàng, ne ko: “Jàngal ma lii, maa ngi lay ñaan”; mu tontu ne: “Manuma ko, ndaxte tēj na.” Te ñuy jox téere bi itam ku xamul a jàng, ne ko: “Jàngal ma lii, maa ngi lay ñaan”; mu tontu ne: “Xamuma a jàng.” Moo tax Boroom bi wax ne: “Gannaaw xeet wii jege na ma ak seen gémmin, te daan ma teral ak seen bēñ, waaye jébbale nañu seen xol fu sore maa ngi; te seen ragal ma nekkuwul ludul ndigalu nit ñu leen jàngal. Moo tax, xool-leen, dinaa yokk a def ci biir xeet wii liggéey bu yéeme ak kéemaan; ndax xam-xamu seeni boroom xam-xam dina sànk, te dëgg-dëggu seeni boroom xel dina nēbbu.” Ay! ñi wut lu xóot ngir nēbb seen pexe ci Boroom bi, te seen jëf yi nekk ci lëndëm, te ñuy wax: “Ku nu gis? te ku nu xam?” Seen tēbbi mbir yi ca suuf ba ca kaw, ndax dees na ko teg ni banxasu ndefar: ndax mbind mi dina wax ki ko sàkk ne, “Moom sàkkuma ma?” walla ndax li ñu bind dina wax ki ko bind ne, “Amoonul xam-xam?” Esayi 29:9–16.

Sëer White tudd na ay aaya yii, gannaaw loolu mu dolli ne:

“Bépp kàddu bii yépp dina am. Am na ñi suufaluñu seen xol ci kanam Yàlla, te dañu bëggul dox ci njub. Dañuy nēbb seen dëgg-jëf, te sax ci bokk ak malaaka bu réy bi daanu, mi bëgg te di def fen. Noon bi dafay teg ay ruuam ci nit ñi mu mën a jëfandikoo ngir nax ñi nekk ci lëndëm gu ñakk xeex. Am ñu ngi bēggee fees ak lëndëm gi yàgg a jiitu, te di bàyyi dëgg ngir nangu réer. Bés bi yéglekat yi waxoon agsi na. Xam-xamu Yeesu Kirist amul. Yeesu Kirist dafay mel ni léeb ci ñoom. Ci jamono jii ci jaar-jaaru suuf, ñu barey jëf ni nit ñi màndi. ‘Taxawal-leen, te yéemu; woo-leen, te jooy; ñoom màndi nañu waaye du ndoxum reseñ; dañuy tàccu waaye du ndoxum sangara. Ndaxte Boroom bi sotti na ci yéen ruu melo gu xóot, te tēj na seen bët. Yonent yi ak seen njiit yi, gisakat yi, moo leen muur.’ Màndi gu xel gu xelu ngëm

moo nekk ci kaw ñu bare ñi defe ne ñoom lañuy askan wi dinañu yékkati. Seen ngëm gu diine mel na ni li Mbind mi tekki. Ci sañ-sañam, mënuñu dox jub. Dañuy def yoon yu weng ci seen jëf. Kenn, ba noppi keneen, dañuy tàccu tuuti-tox. Boroom bi xool na leen ak yërmande gu réy. Xamuñu woon yoonu dëgg. Ñoom ay fexe-fexe yu xam-xam lañu, te ñi mënoon te waroon a dimbali ndax gis-gis gu leer gu xel, ñoom ci seen bopp naxees nañu, te dañuy taxawu liggéey bu bon.”

“Li xew-xew yi ñëw ci jamonoy mujj yii dinañu gaaw a leer te aar. Bu ñu feeñalee naxari espiritalist yii ni ñuy dëgg-dëgg,—di jëf-jëfu sutura yu rab yu bon,—ñi ci doon defar wàll wi dinañu mel ni nit ñi sàñku xel.”

«“Moo tax Boroom bi ne: Ndaxte xeet wii jege na ma ak seen gémmiñ, te daan ma teral ak seen tuñ, waaye dëddu nañu seen xol fu sore ma; te seen ragal ma, njàngum sàkku nit ñoo ko leen jàngal; moo tax, xoolleen, dinaa yokk jëf ju yéeme ci xeet wii, jëf ju yéeme ak kéemaan; ndax xam-xamu seen boroom xam-xam dina sàñku, te dëgg-dëgg seen ñi am xel dina nëbbu. Alkande ñeel na ñi di xote bu baax ngir nëbb seen pexe ci Boroom bi, te seen jëf yi nekk ci lëndëm, te ñu naan: Ku nu gis, te ku nu xam? Ci dëgg, seen wërsëglloo yëf yi ci kaw ak suuf dees na ko jappe ni banu tabaxkat; ndax mbind mi dafa wax ki ko bind ne: Bindul ma? walla ndax mbind mu ñu sos wax ki ko sos ne: Amul xam-xam?”»

«Ñu ma won na ne ci sunu jaar-jaar, danu jaaroon te ba tey di daje ak bii taxawaayu mbir. Nit ñi amoon leer gu réy ak yéené yu yéeme, jël nañu kàdduy njiit ñi di foog seen bopp ne ay ku xam, ñi Boroom bi joxoon ngëneel bu réy te barkeel leen, waaye ñoom génna nañu seen bopp ci loxo Yàlla, te teg seen bopp ci xareb noon bi. Àddina si dees na ko feesal ak ay nafiq gu rafet ci bitim-rey. Benn xelu nit, bu nanguy nafiq yooyu, dina jëfandikoo ko ci yeneen xel yu nit, ñi doon sopp evidence bu wert bu dëgg Yàlla bi neexul ci fen. Nit ñii dinañu woru ci ay malaaka yu rot, fekk war nañoo taxaw ni ay sàmmkat yu takku, di wottu bakan yi, ni ñiy joxe njàngat. Ñoo wacc seen yërmandey xare, te déglu ay ruu yu di nax. Ñuy defar ndigalu Yàlla ba mu amul doole, te bàyyi ay waare ak yeddami yi mu jox, te ci dëgg-dëgg ñoo ngi ci wetu Seytaane, di déglu ay ruu yu di nax ak ay jàngaley rab yi.»

“Reer gu leer ñu warul di daanu ni nit ñi naan naañ bu tar, léegi mu ngi ci kaw nit ñi. Ñaawtéef ak jëf yu jaarul yoon, nax, sàccu ak jëf yu jubul te matul njub, feesal nañu àddina, mel ni la ko jàngale kilifa ga fippu woon ci kër yoon yu asamaan.”

«Jaar-jaal bi dina dellu. Man naa wax lu war a am ci jamono ju gën a jege, waaye waxtu wi mustewul. Melokaani ñi dee dinañu feeñ, jaarale ko ci pexe gu njubadi Seytaane, te ñu bare dinañu boole seen bopp ak ki bëgg tey def fen. Maa ngi artu sunu nit ñi ne, ci sunu biir sax, am na ñuy dëddu ngëm gi, di déglu xel yu nax ak njàngale yu seytaane yi, te jaarale ko ci ñoom, degg gi dinañu koo wax lu bon.» Battle Creek Letters, 123–125.

Yéen yonni-kàdd yi ñépp, boole ci Isayas ak Sœur White, dañuy tegtal bés yu mujj yi. Ci bés yooyu njiiti Adventisme yi “ñu ngi ci wàllu Seytaane bu leer, di déglu ruux yu nax ak njàngale yu seytaane.” Sœur White joxe na fa ab yëgle gu jiitu bi mu waxee ne: “Bu naxte yi aju ci spiritisme yii feeñee ne li ñuy dëgg-dëgg doon lañu,—jëf yu kumpa yu ruux yu bon yuuy dox,—koon ñi ci doon am seen cér, dinañu mel ni nit ñi sànni seeni xel.” Njiiti Adventisme yi dinañu mel ni nit ñi

sànni seeni xel, ci jamono ci jaar-jaaru bés yu mujj yi, bi seen màndinj feeñee ne mooy “jéf yu kumpa yu ruux yu bon yuuy dox.”

Am na benn gi ngay xeebar yi di song jéfi nit ñi di reeñ te di noot nit ñi nekk Yerusaleem ca mujjayi fan yi. Bii di songal boobu, ñu misaale ko ci géntu Miller, ba Miller ñaanee te bunt bu ubbeeku. Loolu am na tuuti laata mu téj ay bétam ab diir bu gàtt, te loolu di won mujj gu dëgg gi ci liggéeyu téj gi ñeel ñaari téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent junni. Ubbeekug bunt di misaal soppeeku jamono yi Yàlla di liggéeye ak nit, te ci booba yëngu-yëngub Laodicea bu malaaka bu ñetteel bi dafa jële tànk ci yëngu-yëngub Philadelphie bu malaaka bu ñetteel bi.

Ci waxtu bi nekk ci Esayi, am na fa ab tēnk bu jēm ci jéf yu bon yu màndiit yi Efrayim, ñoom ñi di nit ñi “waroon a taxaw ni wottukat yu takku.” Tēnk boobu wonees na ko ne: “Ndaxam seeni wēlbati yēpp, di def yēf yi ci kaw ak suuf, dees na ko jàpp ni banqu Potye ba; ndax mbir mi liggéeykat bi sàkk dafa wax ci ki ko def ne, Mooyuma sama defkat? walla ndax liñu bindal wax ci ki ko bindal ne, Moom amul xam-xam?”

Miller mi ngi jàpp ne “la bes bu nekk,” muy di walla diine ju bokk ci ngēmug way-julle yi, walla Room bu pagan, ci mujj mooy benn màndarga bu Seytaane; ndaxte Seytaane ak Room bu pagan ñoom ñaar ñépp dañu leen tektale ni dragon bi.

«Noonu nag, ci jëkk, muy wone Seytaane, waaye ci benn taxawaayu ñaareel, mooy misaal bu Room gu pagan.» The Great Controversy, 439.

Wax ci jigéen White wax ci nit ñi di nguuru Yerusaleem ci mujj fan yi, mu ne: “Am na ñenn ñuy fees ak lëndēm gi fi law, te ñu ngi bàyyi dëgg ngir njuumte. Bés bi waxu yonent yi tegtaloona agsi na. Yesu Kirist deesuko xam. Ci seen gis-gis, Yesu Kirist léeb la.” Ci atum 1901, kenn ci njiiti Adventism bu jóge Allemagne tàmbalee dugal gis-gisu fàwwu Protestanti yi wacc te réer ci mbirum “daily” ci téere Daniel. Gis-gis boobu mooy wax ne “daily” bi dafay tektal liggéeyu njëlbu Krist, walla benn wàll ci xalaat boobu. Maa ngi wax “benn wàll” ndaxte am na ay tekki ak ay baat yu wuute yu ñu jëfandikoo ci fen boobu ci jaar-jaaru waxtu wi topp 1901, waaye gis-gis yu réer yooyu dafa feeñal saa su nekk genn dogal ne “daily” bi dafay tektal leneen lu mel ni benn xeetu liggéeyu Krist.

Teggin bu ñu doon wax ne mooy njàngum “bës bu nekk bi,” bi Miller ràññee ne mooy màndarga Saytaane, ci Adventismu fan yu mujj yi, mooy màndarga Kirist. Ba ñu ko duggalee ci 1901, ñu néew la woon ñi nangoo gis-gis bi ne “bës bu nekk bi” mooy màndarga Kirist, te du màndarga Saytaane; waaye ci at yu 1930 yi, teggin bu njàngum “bës bu nekk bi,” bi Miller gassee génne ci wattuwaayu dëgg gi nekk ci 2 Thessaloniens, saar 2, ñu bañ ko, ni ñu bañoon “juróom-ñaari waxtu yi” ci Lévitique 26 ci 1863. Fenn ci jaar-jaaru jaarale 1863 ba 1930 yi, Adventism soppi na njiit yi, te xamu ko woonul.

“Bokk yi, gis naa seen nguy ga, teaat maa ngi leen di laajaat ne, yéen ñi juum, ndax ngeen di def benn jéf ngir jubal lu bon li? Xelum nit ñi mēn nañu di tēb, di dox ci lëndēm, ndaxte dangeenul jubal yoon yu jub ci seen tànk. Su fekke ne ngeen nekk ci bérab yu ñu leen wóolu, maa ngi leen di ñaan ak gēna dēgër ngir seen bopp xel yi ak ngir ñi leen di xool ni ay gindikati,

tuubleen ci kanam Yàlla ngir bépp njuumte buñ def, te waxleen seen juum.”

“Bu fekke sa xol bu dëgër te bañ a déggal, te ci réy-réylu ak juboo boppamoo bañ a wax sa ay njuumte, dees na la bàyyi nga nekk ci yooni naxtey Seytaane. Su fekke ne Boroom bi wonee la sa ay njuumte te doo tuub mbaa nga confess, dogalu yërmandeem dina la yóbbu ci suuf si benn yoon ba beneen yoon. Dees na la bàyyi nga def jéexital yu mel ni yooyu, dina nga sax di ñàkk xel mu baax, te ngay tudde bàkkaar njub, te njub bàkkaar. Bari naxte yi dinañu am doole ci fan yii mujj, dinañu la wër, te dinga soppi njiit, te xamuloo ne def nga ko.” Review and Herald, 16 Desàambar 1890.

Nit ku xaste yi nguur ci kaw nit ñi Yerusalem, te di ay nit “yu nekk ci ay bérab yu ñu dénk kóllère,” dinañu “wax ne bàkkaar mooy njub, te njub mooy bàkkaar,” te “Ci dëgg seen dëppoo ak dëlloo yépp dinañu ko jàppe ni suuf sàkkatkat bi; ndax liggéey bi dina wax ki ko def ne: Moom defuma ma? walla mbind mi dina wax ki ko bind ne: Moom amul xam-xam?” Ci kawu rébb gu yokk ndànk-ndànk ci biir ñeenti maas yi Adventism, ñi nekk ci ay bérab yu ñu dénk kóllère soppi njiit yi, te xamuñu ko. Xamuñu ko, ndaxte dañu bàyyi te weddi ak njàqare luy firndeel seen njuumte. Ci rébb googu gu yokk ndànk-ndànk, “xel mu xereñ wu boroom xam-xam yi dina sàngu, te ràññee ak xam-xam yu boroom njubte yi dina nëbb.”

Dinañu jaxase lépp ba muy suufeek kaw, te ñuy wooye bàkkaar njub, te njub bàkkaar. Misaalu ndawtal bii mooy njàngalem “bu bés bu nekk,” te ci Miller mu doon misaalu Seytaane, waaye tay ci Adventism ñu ngi ko xàme ni muy misaalu Almasi bi. Li nekkoon benn ankra buy taxawal doxalin téral yi ci jëfandikoo yeneen-kàddu William Miller, léegi mujj na nekk misaalu màndiitu nit ñi di yéjj, ñiy nguuru ci kaw askanu Yerusalem. Misaal yi ñu boole ak “bu bés bu nekk” ci téereb Daniel, dafa leer woon lool ni jant bi bi ñu ko xammee ci Miller’sasket ca njàlbénu Adventism, waaye ci mujjug fan yi degg-googu day leer fukki yoon gën, ndax limub fukk misaal la bu nattu, te ci Israyil gu yàgg ba, nattug fukkeel ba mooyoon natt gu mujj ga.

Farise yu jamono jii ñoo “joxe” “jéf yi Kirist” “ci kàttanu Seytaane,” te di ràññee bañu Yàlla ak “kàttanu sellu Yàlla.”

“Farisen yi bàkkaar ci Xel Mu Sell mi. Seen kàttan ci wax jëfandikoo nañu ko ngir xeebë Addina bi Musalkatam, te malaaka mi di bind dafa bind seen wax yi ci téerey asamaan yi. Ñoom dafañu jox dooley Yàlla ju sell, ji feeñ ci jëfi Kirist, ci jëfandikookat yu Seytaane. Mënuñu woon a rëcc ay jëfam yu yéeme yi, mbaañu ko mana yékkati ci sabab yu jamono, ba tax ñu ne: ‘Jëfi Seytaane lañu.’ Ci ngëmadi, ñoo wax Doomu Yàlla ji ni nit rekk. Jëfi wéral yi ñu defoon ci seen kanam, jéf yu kenn nit deful woon mbaa mana leen a def, nekk nañu woon feeñug dooley Yàlla, waaye ñu tuumaal Kirist ne ànd na ak safara. Dëgër, mer, xol bu weex bu mel ni fer, dogu nañu woon tēj seen bët ci bépp firnde, te noonu lañu defe bàkkaar bi ñu dul baal muk.” Manuscript Releases, volume 4, 360.

Dina kontine sunu xalaat ci yokkute xam-xam bi, biñ ubbiwoon ci yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi, ci maqaal bi ci topp.